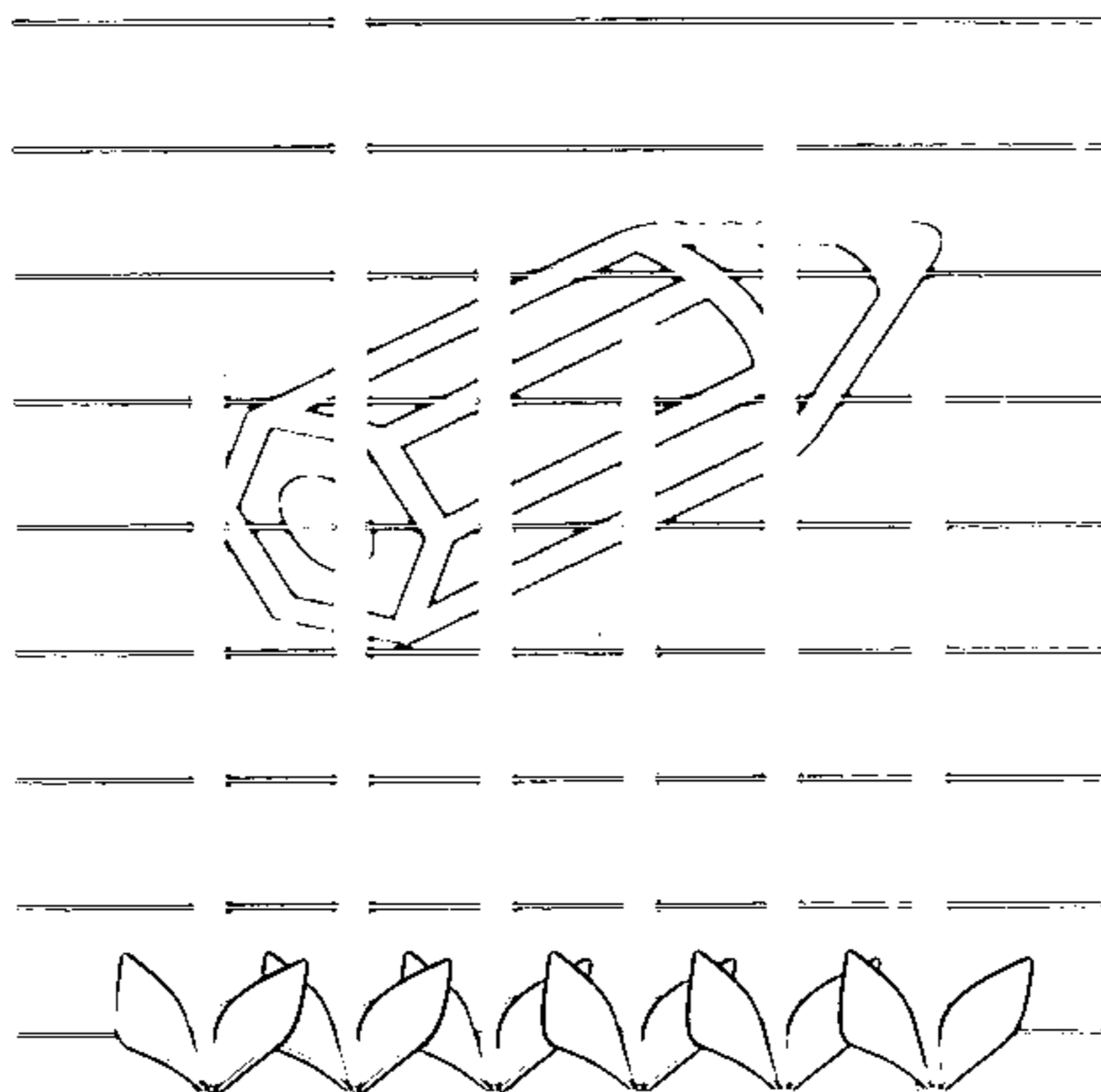

פעולות אגף האכיפה והוצאה לפועל 1998

מאת:
אבנר שרף

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פעולות אגף האכיפה והוצאה לפועל

1998

מאת: אבנר שרף

ירושלים, אב התשנ"ט, יולי 1999

ה ק ד מ ה

הפרסום הנוכחי מנתח את הפעילות של אגף האכיפה וההוצאה לפועל בשנת 1998.

תפקידו של האגף האכיפה וההוצאה לפועל הוא לאתר את החייבים בדמי ביטוח ולהביאם לידי הסדרת חובם למוסד.

לרשות האגף לאכיפה וההוצאה לפועל שני אמצעים חשובים לאכיפת סמכות על החייבים:

1. באמצעות גובים אשר באים במגע עם החייבים, תוך כדי שהם מעקלים נכסים בבתי החייבים ובעסקיהם, ובאם החייב לא חסדיר את חובותיו במועד, המוסד רשאי ליטול את התפצים שעוקלו על מנת למכרם כדי לכסות מקצת החוב.

2. באמצעות דרישת עיקול מגורמים שלישיים המחזיקים נכסים כספיים של החייבים כגון בנקים חברות אשראי ומשרד התחבורה על מנת לעקל רכבם של החייבים.

בפרסום זה מובאים נתונים על היקף הפעילות בתחום האכיפה וההוצאה לפועל ותוצאותיה הכמותיות והכספיות. כמו כן מוצגות בפרסום השוואות לעומת שנים קודמות.

העבודה רוכזה והוכנה ע"י מר אבנר שרף ועל כן נתונה לו תודתי.

שלמה כהן

סמנכ"ל מחקר ותכנון

תוכן העניינים

עמוד

מ ב א

1	פעולות אכיפה של הגובים האזוריים
12	מדגם החשפעות המאוחרות של פעולות הגובים על המבוטחים הלא שכירים
16	מכירת חפצים מעוקלים בשנת 1998
19	עיקולים על נכסים בידי צד שלישי

מבוא

במסגרת הגבייה מהמבוטחים הלא שכירים והמעבידים, פועל המוסד לביטוח לאומי באמצעות אגף האכיפה והוצאה לפועל לאתר את החייבים המפגרים בתשלום דמי הביטוח ולהניעם להסדיר את חובם למוסד, בין אם על ידי תשלום לגובים בעת הביקור ובין אם על ידי עיקול חפצים ואף הוצאת חפצים מרשות החייבים.

בשנת 1998 בוצעו 105.5 אלף ביקורים ע"י הגובים אצל החייבים. בהשוואה לאשתקד חלה ירידה של 9.8% במספר הביקורים.

בתוך כך פעלו הגובים בתוקף הרשאה גמ/2 במטרה לעקל חפצים ב-70.7 אלף ביקורים, מתוכם הצליחו ב-5% מסך כל הביקורים לגבות כספים, ב-18.8% מסך כל הביקורים לעקל חפצים.

היתרה, 34.8 אלף ביקורים, בוצעו מתוקף הרשאה גמ/4 להוציא חפצים מבתי החייבים או מעסקיהם. במסגרת פעילות זו הצליחו הגובים לגבות כספים ב-27.9% מסך כל הביקורים וב-5.9% מסך כל הביקורים הוצאו חפצים מעוקלים.

בשנת 1998 גבה האגף באמצעות הגובים ישירות מהחייבים 190 מליון ש"ח, גידול ריאלי של 12.9% לעומת שנת 1997. יצויין כי לפעולות הגובים יש השפעה מאוחרת יותר המתבטאת בהסדרי תשלום, פרעון חובות ותיקוני חשבון בסניפים.

במדגם לבחינת מלוא ההשפעה של פעולות הגובים להנעת המבוטחים הלא שכירים להסדיר חובם עם המוסד, נמצא כי בשנת 1998 ההשפעה הכוללת של פעולות הגובים התבטאה בכך ש-58.6% מהחייבים שטופלו בהרשאות גמ/2 הסדירו את חובם; מזה ההשפעה הישירה היתה 38.5% מסך הכל וההשפעה משנית (תגובות החייבים) 20.1%. בהרשאות גמ/4 נמצא כי הוסדרו ב-47.0% מוזחייבים מזה: 21.8% ע"י הגובים ונוסף לכך עוד 25.2% - תגובות מאוחרות של החייבים.

במסגרת פעולות ההוצאה לפועל מכרה חברת מ.מ.ן 742 חפצים שעוקלו בסך של כ-1.1 מליון ש"ח ולאחר ניכוי הוצאות העיקול והוצאות המכירה זוכו חשבונות החייבים ב-0.7 מליון ש"ח.

כמו כן נשלחו 247.6 אלף דרישות עיקול על נכסים המצויים בידי צד שלישי כנגד החייבים, גידול של 34.6% לעומת שנת 1997. מיחשוב המערכת איפשר הנפקה גדולה יותר של סוג זה של עיקולים, שנעשה בעבר ידנית.

עפ"י נתונים המתייחסים ל-229.4 אלף דרישות עיקול אלה בשנה זו נמצא כי בוצעו 5.8 אלף עיקולים המהווים 2.5% מסה"כ דרישות עיקול אלה. מתוך סה"כ העיקולים שבוצעו, ב-1.3 אלף עיקולים, ועוקלו בפועל לטובת המוסד 4.7 מיליון ש"ח.

פעולות האכיפה של הגובים האזוריים

כללי

תפקידם של הגובים האזוריים, כידוע, הינו לאתר את החייבים בדמי ביטוח ולהביאם לידי הסדרת חובם למוסד, בין אם על ידי תשלום לגובה בעת הביקור או בין אם על ידי הפעלת לחץ (על ידי הטלת עיקול על חפצים ואף הוצאת חפצים בפועל מרשות החייב) לבוא לסניף ולשלם את חובם.

עבודת השדה נעשית בעזרת ההרשאות הבאות:

הרשאה גמ/2 - לחייבים שאצלם סכום החוב עולה על מספר מקדמות או סכום נתון המתעדכן מעת לעת. בעת מסירת הרשאה זו ניתנת לגובים הרשות לעקל רכוש חייב.

הרשאה גמ/4 - לחייבים אשר לא הסדירו את חובם תוך 14 יום לאחר העיקול, זאת לפי הוראה 345 ס' 7.3. הרשאה זו מאפשרת לגובים להוציא רכוש אשר עוקל באמצעות גמ/2 על מנת למכרו באם לא יפרע החוב למוסד תוך פרק זמן נתון עפ"י התקנות.

השנה היה גובה החוב המינימלי לפיו נבחרו החייבים נגדם ננקטו צעדי אכיפה והוצאה לפועל כדלקמן: אצל עובדים עצמאים 2,500 ש"ח בביקורות חוב, אצל מעסיקים עד 10 עובדים 1,500 ש"ח, ואצל מעסיקים גדולים יותר - 2,500 ש"ח. לעיתים נערכות פעולות גם כלפי חייבים בעלי רמות חוב נמוכות מאלה.

תנתונים מבוססים על פי סיכומים של הדו"חות החודשיים של פעולות הגובים.

מספר ימי העבודה ומספר הביקורים בשנת 1998

בשנת 1998 חושקעו 6,209 ימי עבודה בפעולות הוצאה לפועל: ירידה של 6.2% לעומת אשתקד. בוצעו 105.5 אלף ביקורים לעומת 116.4 אלף בשנה הקודמת, כפי שמוצג בלוח מס. 1.

בנוסף לכך חושקעו 333 ימי עבודה נוספים ב-3,504 ביקורים אצל חייבים קשיי גבייה (מעסיקים ולא שכירים).

לוח מס. 1: מספר ימי עבודה ומספר הביקורים שנערכו ע"י הגובים בהוצל"פ

בשנים 1998-1994

אחוז השינוי לעומת אשתקד		מספר הביקורים			מספר ימי עבודה	שנה
במספר הביקורים	במספר ימי העבודה	מעבידים	לא-שכירים	סך הכל		
-5.1	0.2	30,952	58,008	88,960	5,946	1994
11.6	9.8	28,111	72,211	99,322	6,440	1995
4.8	2.0	47,576	56,526	104,102	6,566	1996
11.8	0.9	42,669	73,667	116,336	6,622	1997
-9.8	-6.2	40,692	64,776	105,468	6,209	1998

התפלגות ההרשאות שטופלו ע"י הגובים לפי סוג ההרשאה

בשנת 1998 ערכו הגובים 64.8 אלף ביקורים בהרשאות של המבוטחים הלא-שכירים (מתוכם 31.3% היו בהרשאות גמ/4): ירידה של כ-12.2% לעומת אשתקד.

כמו כן ערכו הגובים 40.7 אלף ביקורים על מעבידים (מתוכם 36.7% היו בהרשאות גמ/4): ירידה של כ-5% לעומת אשתקד.

בניתוח של השנים 1998-1994 המוצג בלוח מס. 2 אנו רואים שקיימות תנודות לשני הכיוונים במשקלם של מספר הביקורים בהרשאות גמ/4. עם זאת כדאי לציין את התמשכות הירידה במשקל הרשאות גמ/4 אצל המבוטחים הלא שכירים במרוצת השנים. לעומת זאת אצל המעבידים יש יציבות במשקל ההרשאות גמ/4 מסה"כ הביקורים (כ-34% מחסה"כ בדרך כלל) שטופלו במגזר זה.

לוח מס. 2: ההרשאות, לפי סוג ההרשאה (במויות ואחוזים) בשנים 1993-1997

שנה	לא - שכירים			מעבידים			אחוז השינוי לעומת אשתקד
	מזה: באחוזים		בסך הכל במספרים מוחלטים	מזה: באחוזים		אחוז השינוי לעומת אשתקד	
	הרשאות 4/גמ	הרשאות 2/גמ		הרשאות 4/גמ	הרשאות 2/גמ		
1994	34.8	65.2	30,952	36.9	63.1	18.4	
1995	31.6	68.4	28,111	34.3	65.7	-9.2	
1996	33.0	67.0	47,576	34.8	65.2	69.2	
1997	29.0	71.0	42,669	34.8	65.2	-10.3	
1998	31.3	68.7	40,692	36.7	64.3	-4.7	

מדדי תפוקה לעובד בטיפול בהרשאה 2/גמ ו-4/גמ

מתוך נתוני שנים 1994-1998 על מספר ימי העבודה ששימשו לצורך עריכת ביקורים נפרדים בהרשאות 2/גמ ו-4/גמ, אנו למדים כי בדרך כלל יותר ממחצית מסך הכל ימי העבודה שנוצלו ע"י הגופים היו בהרשאות 4/גמ.

כידוע פועלים הגובים על הרשאות 2/גמ כיחידים והם מורשים לגבות כספים או להטיל עיקולים. לעומת זאת פועלים הגובים על הרשאות 4/גמ בצוותות של שנים ויותר וזאת עקב מורכבות עבודתם: הוצאת מעוקלים מביתם או מעסקיהם של החייבים. מכאן שתפוקת העובדים בהרשאות 2/גמ גבוהה יותר משל אלה העוסקים בגמ/4.

מהנתונים בלוח מס. 3 עולה כי בשנת 1998 התבצעו בממוצע 24.2 ביקורים ליום ע"י גובה בודד על הרשאות 2/גמ ואילו בהרשאות 4/גמ מספר הביקורים הממוצע לגובה הוא 10.6 ליום. אנו מביאים בחשבון שגובה זה פועל בצוותות הכוללים לפחות שני עובדים. בהשוואה לשנים קודמות ניכרת יציבות בחספק לעובד ליום בשנה הנסקרת.

לוח מס. 3: השוואה בין ניהול מספר ימי עבודה בהרשאות גמ/2 ובין הרשאות גמ/4

בשנים 1994-1998

שנה	הרשאות גמ/2				הרשאות גמ/4			
	מספר ימי עבודה בגמ/2	כאחוז מהסה"כ ימי עבודה	סך הכל ביקורים	מספר ביקורים ליום לגובה	מספר ימי עבודה בגמ/4	כאחוז מהסה"כ ימי עבודה	סך הכל ביקורים	מספר ביקורים ליום לגובה
1994	2,690	45.3	57,374	21.3	3,256	54.7	31,587	9.7
1995	3,086	47.9	67,181	21.9	3,354	52.1	32,140	9.6
1996	3,047	46.4	68,946	22.6	3,519	53.6	35,156	10.0
1997	3,377	51.0	80,114	23.7	3,245	49.0	36,222	11.2
1998	2,924	47.1	70,656	24.2	3,285	52.9	34,812	10.6

תוצאות הביקורים

במהלך הביקורים שעורכים הגובים על החייבים, נגבים חובות, מתבצעים עיקולים והוצאת חפצים. כמו כן הגובים מאפשרים לחייבים להסדיר את חובם בסניפי המוסד מאוחר יותר (זחיה, אין מה לעקל, התנגדות).

באותם מקרים שבהם נמצא העסק סגור הגובים משאירים הודעה לחייב להסדיר את חובותיו. בבדיקות מדגמיות. הוכח כי רבים מאלה שעסקיהם סגורים מסדירים מאוחר יותר את חובם למוסד. באותם מקרים שבהם החייבים עזבו או לא אותרו בכתובת המצויה כעת בידי הסניף, מדווחים הגובים על שינוי כתובת שגורר בעקבותיו הפסקת משלוח פנקסים לכתובת השגויה שמצריך עדכון כתובת חדשה.

במקרים קשים נסגרים תיקים למעבידים ונערכים שינויי סוג ללא שכירים תוך העברת חובת ל"חוב אבוד".

בלוח מס. 4 מוצגת התפלגות הביקורים לפי טיב תוצאת הביקור.

מלוח זה אנו למדים כי בביקורים על המבוטחים הלא שכירים חלה ירידה מתונה במספר הביקורים שבהם נגבו כספים, 9.5% בשנת 1998 לעומת 5.9% בשנת 1997. בעיקולי חפצים או הוצאתם נרשם שיעור של 13.6% בשנת 1998 בדומה לשנת 1997.

בביקורים על המעבידים החייבים נמצא כי בשנת 1998 חל גידול קטן במשקל הביקורים שבו נגבו כספים: 17.3% מהסה"כ בשנת 1998 לעומת 16.0% בשנת 1997.

במספר העיקולים ו/או הוצאת חפצים מהווה כ-16.1% מסך כל הביקורים בשנת 1998, גידול מתון לעומת 15.5% בשנת 1997.

עם זאת כדאי לציין כי בשנים האחרונות מהווים הביקורים שבהם החייבים עזבו או לא אותרו כשליש מהביקורים, עליהם דווחו הגובים לסניפים על ניתוק הקשר והצורך במאמצים לאתר את כתובתם החדשה או לסגור את תיקם.

לוח מס. 4: התפלגות תוצאות ישירות של ביקורי הגובים 1998-1994

שנה	מספר הביקורים						תוצאות ישירות (סה"כ 100%)	
	סה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	שולם לפני הביקור	גבייה	עיקולים והוצאת חפצים	דחיה א.מ.ל התנגדות	סגור	עזב
סה"כ לא שכירים								
1994	58,008	-14.2	0.4	11.3	17.5	14.8	27.8	28.2
1995	71,211	22.8	0.6	12.3	17.3	14.7	24.9	30.2
1996	56,526	-20.6	0.3	11.1	15.0	14.4	27.1	32.1
1997	73,667	30.3	0.3	9.9	13.6	13.6	27.1	35.5
1998	64,766	-22.1	0.2	9.5	13.6	14.8	28.0	33.7
מזה: 2/גמ								
1994	37,823	-15.0	0.4	4.8	22.6	8.2	30.7	33.3
1995	48,709	28.8	0.5	5.7	21.8	9.8	27.0	35.2
1996	37,917	-22.2	0.3	4.4	19.3	8.5	29.8	37.7
1997	52,285	37.9	0.2	4.0	16.9	8.5	29.5	40.9
1998	44,488	-15.0	0.2	3.4	17.4	8.8	30.7	39.5
מזה: 4/גמ								
1994	20,186	-13.0	0.5	23.5	8.0	27.1	22.4	18.5
1995	22,502	11.4	0.7	26.6	7.6	25.2	20.6	19.3
1996	18,609	-17.3	0.4	25.1	6.4	26.3	21.6	20.2
1997	21,382	14.9	0.3	24.4	5.6	26.1	21.5	22.1
1998	20,278	-5.0	0.2	22.9	5.9	28.0	22.0	21.0
סה"כ מעבידים								
1994	30,952	18.4	1.0	14.4	18.1	15.8	18.6	32.1
1995	28,111	-9.2	1.1	14.5	17.2	16.1	18.5	32.6
1996	47,576	69.2	0.8	15.2	15.9	14.7	19.7	33.7
1997	42,669	-10.3	0.5	16.0	15.5	14.4	20.1	33.5
1998	40,692	-5.4	0.4	17.3	16.1	15.3	20.3	30.6
מזה: 2/גמ								
1994	19,551	-20.4	0.7	6.0	24.6	8.6	20.3	39.8
1995	18,473	-5.6	0.8	7.1	22.4	9.9	20.3	39.5
1996	31,092	68.3	0.7	6.6	21.3	8.5	22.0	40.9
1997	27,829	-10.5	0.4	6.5	20.9	8.9	22.5	40.8
1998	21,168	-5.7	0.4	7.6	21.8	9.9	23.3	37.0
מזה: 4/גמ								
1994	11,401	15.1	1.5	28.8	6.9	28.2	15.8	18.8
1995	9,638	-15.4	1.7	28.7	7.3	27.8	15.2	19.3
1996	16,547	71.7	1.1	31.1	6.0	26.4	15.1	20.3
1997	14,840	-10.0	0.5	33.9	5.4	24.8	15.6	19.8
1998	14,524	-2.1	0.4	34.8	6.0	25.0	15.0	18.8

חובות בדמי ביטוח שנגבו באמצעות ההוצאה לפועל

בשנת 1998 בביקורי הגובים נגבו 190.1 מליון ש"ח, גידול נומינלי של 18.8% וריאלית 12.9%. מזה נגבו מהמבוטחים הלא-שכירים 39.3 מליון ש"ח, והיתרה 150.9 מליון ש"ח מהמעבידים כפי שמוצג בלוח מס. 5.

בגביית חובות המבוטחים הלא שכירים בשנת 1998 חלה ירידה נומינלית של 13.1% וריאלית של 17.2%.

אצל המעבידים נמצא גידול נומינלי של 31.4% וריאלי של 24.8%, לעומת השנה הקודמת.

חישוב השינוי הריאלי התבסס על סיכום של סכומי חוב חודשיים שנגבו בניכוי השפעת מדדי המחירים בכל חודש וחודש.

יש לציין כי לפעולות הגובים יש השפעות מתמשכות מעבר לפעולות הראשוניות המדווחות בתזכיר זה, המתבטאות בהסדרי תשלומים, תיקוני חשבון ופרעון חובות. נושא זה מנותח בהרחבה בסעיף להלן.

לוח מס. 5: סכומי חוב שנגבו באמצעות פעולות אכיפה

שנה	סכומי חוב שנגבו במליוני ש"ח		אחוז השינוי לעומת אשתקד	
	נומינלי	ריאלי*	נומינלי	ריאלי*
סך הכל				
1994	66.2	14.2	1.8	
1995	98.9	49.4	35.6	
1996	134.9	36.4	23.4	
1997	160.0	18.6	8.6	
1998	190.1	18.8	12.9	
לא שכירים				
1994	27.7	-11.8	-21.9	
1995	43.3	56.4	42.1	
1996	37.7	-13.0	-21.8	
1997	45.2	19.9	10.3	
1998	39.3	-13.1	-17.2	
מעבידים				
1994	38.5	36.1	30.5	
1995	55.6	44.4	30.8	
1996	97.2	74.8	59.0	
1997	114.8	18.1	8.0	
1998	150.9	31.4	24.8	

* בהתבסס על סיכום תקבולי הגבייה החודשיים בניכוי השפעת מדד המחירים בכל חודש וחודש.

פעולות הגובים בסניפים בשנת 1998

סד הכל פעולות הגובים (לוח מס. 6א')

מלוח זה אנו למדים כי בסניפים רבים חלו תנודות משמעותיות לשני הכיוונים במספר ימי העבודה בשנה זו: נצרת גידול של 10.8% (לעומת אשתקד); רחובות, גידול של 8.5%; אשקלון, גידול של 35.1%.

בסניפים אחרים חלה ירידה משמעותית לעומת אשתקד: נהריה-עכו 26.6%; באר שבע 25.7%.

כדאי לציין כי המדדים שלפיהם מקבלים הסניפים ימי גובים תלויים בכמויות החרשאות שכל סניף מקבל לפי עומק הפיגור ולפי גודל רחובות בקבוצות חוב.

כמו כן מספר ימי העבודה משפיע במישרין כמובן גם על השינוי במספר הביקורים שבוצעו עידי הגובים.

במספר סניפים התמקדו הגובים בהרשאות גמ/4 כמו: נצרת: 92.8% מהסח"כ החרשאות בסניף, נהריה-עכו: 66.1%, חדרה: 74.7%. שיעור הביקורים שבהם נגבו כספים ובוצעו עיקולים או הוצאו חפצים מידי התייבים היה גבוה במיוחד בסניפים: נצרת 34.6% ורמלה 37.1%. בסכומי חוב שנגבו בגין דמי ביטוח יהיה גידול ריאלי משמעותי בסניפים עפולה ותל אביב.

פעולות הגובים על המבוטחים חלא שכירים (לוח מס. 6ב')

מלוח זה אנו למדים כי במרבית הסניפים חלה ירידה ניכרת במספר הביקורים שנערכו על המבוטחים חלא שכירים בשנת 1998, לעומת שנה קודמת. עם זאת כדאי לציין גידול משמעותי בסניף עפולה (13.7%), רמלה (12.1%) ונצרת (10.7%).

מרבית הביקורים בסניף נצרת (כ-95%) היו בהרשאות גמ/4. שיעור הביקורים שבהם נגבו כספים או עוקלו או הוצאו חפצים. הבולט בטיפול במבוטחים לא שכירים היה נצרת (31.6%) ורמלה (35.4%).

פעולות הגובים על המעבידים (לוח מס. 6ג')

במספר סניפים היה גידול משמעותי במספר הביקורים לעומת השנה הקודמת. לדוגמא, רחובות (25%), אשקלון (22.8%) ונצרת (18.2%). כמו כן יש לציין ששיעור הביקורים שבו נגבו כספים או עוקלו או הוצאו חפצים הינו משמעותי בסניפים חדרה (41.1%), רמלה (39.9%) ונצרת (39%).

לוח מס. 6א': סך הכל פעולות הגובים על סך הכל החייבים בשנת 1998

אחוז השינוי הריאלי בגבייה בהשוואה ל-1997	סכומי חוב שנגבו בתוצלי"פ	שיעור גביית כספים עיקולים וחוצאת חפצים בסה"כ הביקורים	ביקורים שנערכו			ימי עבודה			הסניף
			מספר ימי גמ/4 כ- % מסה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	סה"כ	מספר ימי גמ/4 כ- % מסה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	סה"כ	
12.9	190,129	27.0	33.0	-9.4	105,468	52.9	-6.2	6,209	סך הכל
11.5	9,987	25.0	26.0	-7.7	8,655	55.7	-11.1	566	ירושלים
70.6	32,425	27.2	17.9	-14.6	10,611	37.3	-11.5	533	תל אביב
-8.8	6,958	25.6	40.3	-17.9	5,210	49.3	-19.6	268	חיפה
5.3	3,325	29.7	20.2	7.5	3,040	43.0	35.1	200	אשקלון
-12.1	3,678	26.7	17.8	-27.5	4,947	42.4	-25.7	269	באר שבע
-4.4	9,085	34.4	69.9	-15.0	5,020	74.7	-24.1	333	חדרה
-18.0	4,067	29.8	34.6	1.8	3,198	40.9	-3.4	203	טבריה-צפת
87.7	12,499	22.3	15.7	-3.7	9,757	33.1	1.1	444	יפו
-13.0	8,906	27.7	28.3	-33.1	3,662	53.8	-24.0	210	כפר סבא
-18.0	13,023	24.0	63.0	-20.5	4,904	66.1	-26.6	307	נחריה-עכו
11.5	23,811	34.6	92.5	13.7	8,257	92.8	10.8	676	נצרת
19.4	4,751	30.6	39.6	-30.2	3,026	65.8	-15.4	208	נתניה
72.1	4,181	21.7	19.2	4.6	2,050	22.8	7.0	123	עפולה
-12.2	5,850	23.7	52.2	-4.4	4,255	72.9	8.6	292	פתח תקוה
10.0	20,603	28.4	20.8	-8.1	3,470	32.8	8.5	204	קריות
38.8	1,934	26.2	18.8	-14.3	3,067	42.4	4.2	172	ראשלי"צ
-3.9	7,488	26.5	21.4	10.6	10,270	48.5	8.5	586	רחובות
-30.1	3,985	37.1	18.4	4.8	3,732	43.5	8.4	232	רמלה
34.9	13,572	21.0	14.6	-12.4	8,337	29.8	-6.2	383	רמת גן

לוח מס. 6ב': פעולות הגובים על המבוטחים הלא שכירים בשנת 1998

הסניף	חביקורים שנערכו			סה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	אחוז הרשאות גמ/4 מהסה"כ	שיעור גביית כספים, עוקלים והוצאת חפצים בסה"כ חביקורים	סכומי חוב שנגבו באמצעות הוצל"פ באלפי ש"ח	אחוז שינוי ריאלי בהשוואה ל-1997
	סה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	אחוז הרשאות גמ/4 מהסה"כ						
סך הכול הסניפים	64,776	-12.1	31.3	23.1	39,263	-17.2			
ירושלים	6,148	-10.7	19.0	20.9	2,530	-9.0			
תל אביב	6,316	-11.4	17.9	20.6	5,257	-16.7			
חיפה	3,114	-18.8	38.7	22.1	1,639	-8.6			
אשקלון	1,309	-7.8	15.4	27.5	673	19.0			
באר שבע	2,564	-32.5	13.7	22.0	1,095	-22.4			
חדרה	2,708	-16.4	68.8	28.7	3,536	-5.8			
טבריה-צפת	2,044	0.7	35.5	27.9	1,456	-9.7			
יפו	6,486	-5.6	13.2	18.2	1,776	-26.2			
כפר סבא	2,024	-34.7	26.7	25.2	1,423	-29.5			
נהריה-עכו	3,342	-15.1	61.8	23.0	3,153	-11.2			
נצרת	4,876	10.7	94.9	31.6	5,281	-8.5			
נתניה	1,808	-30.2	37.5	27.8	1,385	1.5			
עפולה	1,117	13.7	17.7	18.8	485	-7.7			
פתח תקוה	3,120	-5.8	49.4	21.9	2,128	10.5			
קריות	1,213	-20.1	7.3	17.6	578	-35.2			
ראשלי"צ	2,013	-24.2	12.9	22.3	685	-9.8			
רחובות	6,396	3.3	23.5	23.5	2,903	-7.8			
רמלה	2,303	12.1	20.0	35.4	896	-29.5			
רמת גן	5,875	-13.4	14.1	10.5	2,384	-41.2			

לוח מס. 6ג': פעולות הגובים על המעבידים בשנת 1998

אחוז שינוי ריאלי בהשוואה ל-1997	סכומי חוב שנגבו באמצעות הוצלי"פ באלפי ש"ח	שיעור גביית כספים, עוקלים והוצאת חפצים בסה"כ הביקורים	הביקורים שנערכו			הסניף
			אחוז הרשאות גמ/4 מחסה"כ	אחוז השינוי לעומת אשתקד	סה"כ	
24.8	150,865	33.4	35.7	-4.7	40,692	סך הכול הסניפים
20.8	7,457	35.2	43.2	0.2	2,507	ירושלים
113.6	27,167	37.1	17.9	-2.1	4,295	תל אביב
-8.8	5,319	30.8	42.8	-16.5	2,096	חיפה
2.3	2,653	31.4	23.8	22.8	1,731	אשקלון
-6.5	2,584	31.9	22.2	-11.1	2,383	באר שבע
-3.5	5,550	41.1	70.9	-13.3	2,312	חדרה
-22.0	2,611	33.2	33.1	3.8	1,154	טבריה-צפת
153.4	10,723	30.6	18.7	0.2	3,271	יפו
-8.9	7,483	30.7	30.0	-31.0	1,638	כפר סבא
-20.0	9,869	26.1	65.6	-29.8	1,562	נהריה-עכו
19.0	18,529	39.0	89.2	18.2	3,381	נצרת
29.1	3,366	34.7	42.7	-30.2	1,218	נתניה
94.0	3,696	25.2	21.0	-4.6	933	עפולה
-21.4	3,721	28.7	60.2	-0.5	1,135	פתח תקוה
12.2	20,025	34.1	28.0	0.0	2,257	קריות
96.8	1,249	33.8	30.1	16.6	1,054	ראשלי"צ
46.4	4,585	31.5	18.0	25.0	3,874	רחובות
-30.2	3,090	39.9	15.8	-5.0	1,429	רמלה
87.5	11,188	27.1	15.8	-9.4	2,462	רמת גן

מדגם על ההשפעות המאוחרות של פעולות הגובים - הוצל"פ בהרשאות גמ/2

וגמ/4 - על המבוטחים לא שכירים

כללי

במסגרת הגבייה מהציבור החייבים בדמי ביטוח, מופעלים פעולות אכיפה של הגובים על המפגרים בתשלומי חובות בגין דמי ביטוח למוסד.

בתוקף תפקידם של הגובים ובהסתמך על סוגי ההרשאות, רשאים הגובים לגבות כספים ולהטיל עיקולים בהרשאות גמ/2, ולהוציא חפצים במידת הצורך בהרשאות גמ/4.

הגובים עורכים ביקורים אצל החייבים, ומנסים לגבות את החובות במלואם או בחלקם. באותם מקרים שבהם נמצא שעסקם או ביתם של החייבים סגור, הם משאירים הודעה לחייבים. במקרים שבהם נמצא שהחייבים עזבו את הכתובת הרשומה בגוף ההרשאה, מדווחים לסניף ולמשרד הראשי.

הגובים מדווחים על פעולותיהם ועל סכומי הגבייה שאותם הצליחו לגבות מהחייבים בדו"ח מיוחד (טופס בל/2002). הנתונים מסוכמים במשרד הראשי ומדווחים בסטטיסטיקה החודשית.

הדו"ח הסטטיסטי החודשי מציג למעשה את הפעולות הישירות שבוצעו ע"י הגובים, אך אין בכוחם של הנתונים להציג את מלוא ההשפעה של פעולות הגובים על החייבים, המתבטאת בהנעתם של החייבים להסדיר את חובם למוסד דרך תקבולים והסדרי תשלומים, תיקוני חשבון המתבטאים בשינויי סוג ותיקוני שומה.

אופן הדגימה

על מנת לעמוד על מלוא ההשפעה (הישירה והמשנית) של פעולות הגובים על המבוטחים הלא שכירים, הוצא מדגם של 736 מקרים של גובים בהרשאות גמ/2 ו-413 בהרשאות גמ/4 (למעט מקרים שבהם לא אותרו או שעזבו) בסניפים ירושלים, באר שבע, יפו, נתניה וטבריה בחודשים אפריל-ספטמבר 1998.

נרשמו תוצאות הביקורים שבוצעו אצל החייבים שאותרו כפי שדווח בטופס בל/2002. כמו כן נספרים כביקור אחד מספר ביקורים רב באותה כתובת, באותה תקופה.

ב"מסך הלבן" נבדק חשבונם של החייבים ונרשמו התשלומים ושינוי החשבון שהתרחשו תוך חודש ימים ממועד הביקור אצל החייב. לא הובאו בחשבון קיזוזים ותשלומי מקדמות שאותם חובה לשלם. כמו כן לא הובאו בחשבון תקבולים שנבעו מהעברות מגורמי חוץ, כגון מס הכנסה, מע"מ, מכירות רכוש מעוקל והעברת כספים מעוקלים מבנקים במסגרת העיקולים מצד שלישי.

בנוסף לכך, באותם מקרים שבהם דווח על ביקורים נוספים של גובים מאוחר יותר או הטלת עיקולים משרדיים שהניבו תוצאות כספיות, נוטרלו תגובות החייבים שהושפעו ע"י הפעולות הנ"ל.

התוצאות בהרשאות גמ/2 וגמ/4 על לא שכירים החייבים בשנת 1998 (לוח 7 (א))

הרשאות גמ/2

מלוח זה אנו למדים כי שיעורי ההצלחה הישירה של הגובים באותם חייבים שבהם נגבו כספים ובוצעו עיקולים עמד על 38.5%.

מתווספת לכך השפעה משנית ב-20.1% מהחייבים אשר קודם לכן לא הסדירו את חובם ישירות עם הגובים, ושפנו למוסד בעקבות מגע עם הגובים (או בעקבות השארת הודעה) להסדרת חובם באמצעות תשלומים, תיקוני חשבון או הסדרי תשלומים.

מכאן שההשפעה הכוללת של פעולות הגובים היתה 58.6% מחמקרים.

ממדידת שיעור ההצלחה הכספית אצל אותם חייבים שנגבו מהם כספים בלבד (ללא עיקולים) ושבוצעו פעולות חשבוניות שונות להסדרת החוב, נמצא כי ב-3.4% מהחייבים נגבו כספים ישירות. יתר (39.0%) החייבים הסדירו את חובם בסניף. בסך הכל ההשפעה מבחינה כספית היא: 42.4% מהחייבים הסדירו בסופו של דבר את חובם למוסד.

בבחינת השינויים הכספיים: אנו מוצאים כי סך החוב שנרשם בגוף ההרשאה לכלל החייבים שנכללו במדגם היה 6.5 מליון ש"ח, מתוכם 3.0% הוסדר ע"י הגובים באמצעות תשלומים. היתר (26.2%) הוסדר ע"י החייבים בסניפים.

מבחינת הפעולות שבוצעו בחשבונות החייבים במדגם הנוכחי כפי שמוצג בלוח מס. 7(א) עולה כי בתוך 363 פעולות ב-34.7% היו תקבולים, 16.5% הסדרת תשלומים ו-48.8% תיקוני חשבון.

מבחינת סכומי הכסף שהוסדרו נמצא כי הוסדרו 1.9 מליון ש"ח, מתוכם 36.4% היו תקבולים, 24.0% הסדרי תשלומים, ו-39.6% עקב תיקוני חשבון ושינוי סוג.

לוח מס. 7(א) מראה כי הגובים מצליחים לגבות כספים ולבצע עיקולים בעת הביקור אצל 21.8% מהחייבים. 25.2% מהחייבים - בהם לא היו תוצאות בביקור הגובים - פנו לסניף מאוחר יותר להסדרת חובם. בסך הכל ההשפעה הכוללת של פעולות הגובים היא 47.0%.

מההבט הכספי, באותם מקרים שנגבו כספים בלבד, 14.0% מהחייבים שילמו לגובים, ו-29.5% מהחייבים הסדירו את חובם בסניפים. ההשפעה הגבייתית בלבד מסתכמת ב-43.5% מהחייבים.

בחינת סכומי החוב שהוסדרו מראה כי סה"כ החוב שנרשם בגוף ההרשאה היה 4.5 מליון ש"ח, מתוכם הוסדרו ע"י הגובים 6.1% מהחוב באמצעות תקבולים. עוד 19.7% מהחוב הוסדר בסניפים מאוחר יותר. ההשפעה הכספית הכוללת של פעולות הגובים מתבטאת בכך ש-25.8% מהחוב הוסדר בסופו של דבר.

עוד במדגם זה נמצא כי מספר הפעולות שבוצעו בהרשאה גמ/4 היה 196, מתוכם 18.9% תקבולים, 25.5% הסדרי תשלומים, 55.6% תיקוני חשבון ושינוי סוג.

הרכב החוב הכספי שהוסדר בהרשאות גמ/4: 13.2% תקבולים, 37.4% הסדרי תשלומים ו-49.4% תיקוני חשבון ושינוי סוג.

השוואת הנתונים לעומת שנים קודמות

השוואת הנתונים בשנת 1998 לשנים קודמות מעלה כי בהרשאות גמ2 נמשכת מגמת השיפור בשיעור ההצלחה הכולל (58.6% ב-1998 לעומת 57.8% ב-1996), לעומת ירידה בהרשאות גמ/4 מ-61.1% בשנת 1996 ל-47.0% בשנת 1998.

בחינת השינויים שחלו מעלה כי בשנת 1998 חל גידול משמעותי בשיעור ההשפעה המאוחרת לעומת השנים הקודמות (20.1% בהרשאות גמ/2 ב-1998 לעומת 17.8% ב-1996, 25.2% בהרשאות גמ/4 לעומת 20.4% ב-1996), תוך כדי ירידה מקבילה במשקל ההשפעה הישירה של הגובים.

הנתונים גם מבליטים את ההשפעות הגבייתיות המאוחרות בהרשאות גמ/2 תוך ירידה בהשפעות הגבייתיות הישירות בשנת 1998 לעומת שנים קודמות: 3.4% מהס"כ ההצלחות הגבייתיות הישירות בשנת 1998 לעומת 6.5% בשנת 1996. ירידה דומה נצפית גם בהרשאות גמ/4.

ממצא נוסף הינו שבהרשאות גמ/2 מחצית הפעולות ביתרות היו תיקוני חשבון כתוצאה מהגשת שומות חדשות ושינוי סוג 48.8% לעומת 34.7% תקבולים ו-16.5% הסדרי תשלומים. תופעה זוהי

נצפית גם בהרשאות גמ/4 : 55.6 מהפעולות ביתרות החייבים מתייחסות לתיקוני חשבון בעקבות הגשת שומות חדשות ושינוי סוג.

כתוצאה מכך אנו למדים כי בהרשאות גמ/2 ובהרשאות גמ/4 ירד משקל התקבולים מכמתצית לכשליש בהרשאות גמ/2 ול-13.2% בהרשאות גמ/4.

לוח 7(א) השוואת התוצאות בהרשאות גמ/4 לעומת גמ/2 על המבוטחים הלא שכירים בשנים 1998-1994

הרשאות גמ/4			הרשאות גמ/2			
1994	1996	1998	1994	1996	1998	
523	334	413	651	583	736	סה"כ המקרים
52.4	61.1	47.0	54.7	57.8	58.6	סה"כ ההצלחה (אחוזים)
29.5	40.7	21.8	40.6	40.0	38.5	מזה: ישירות ¹
22.9	20.4	25.2	14.6	17.8	20.1	משניות
46.7	49.7	43.5	37.6	41.3	42.4	סה"כ ההצלחות הגבייתיות ² ב-% מהסה"כ
17.8	25.7	14.0	4.6	6.5	3.4	ישירות
28.9	24.0	29.5	33.0	34.8	39.0	משניות
4,079	3,237	4,546	3,584	4,466	6,459	סכומי חוב בגוף ההרשאה (באלפי ש"ח)
27.2	37.0	25.8	27.5	33.2	29.2	שינויים כספיים ביתרות ב-% מסה"כ החוב
6.2	15.1	6.1	2.0	6.0	3.0	ישירות ע"י גובים ב-% מסה"כ החוב
21.0	21.9	19.7	25.5	27.2	26.2	משניות ע"י חייבים ב-% מסה"כ החוב
271	192	196	277	269	363	מספר הפעולות
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	פעולות ביתרות-כמויות מהסה"כ
-	-	-	-	-	-	מזה: חוסדר לפני הביקור
58.3	60.9	18.9	59.6	50.9	34.7	תקבולים
17.7	20.3	25.5	13.4	18.6	16.5	חסדר תשלומים
20.0	18.8	55.6	22.0	30.5	48.8	תיקוני חשבון ושינוי סוג
1,329	1,204	1,173	985	1,480	1,887	סכום החוב שהוסדר (אלפי ש"ח)
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	(אחוזים)
5.5	-	-	4.1	-	-	מזה: חוסדר לפני הביקור
51.9	48.6	13.2	55.3	50.7	36.4	תקבולים
26.8	37.1	37.4	21.0	26.6	24.0	חסדרי תשלומים
15.8	14.3	49.4	19.6	22.7	39.6	תיקוני חשבון ושינוי סוג

(1) מספר המקרים שבהם בוצעו עיקולים ותשלומים.
 (2) מספר המקרים שבהם בוצעו תשלומים בלבד.

מכירות חפצים מעוקלים בשנת 1998

במסגרת עבודתם של הגובים, מוציאים המעקלים חפצים וציוד מביתם או מעסקם של החייבים אשר לא הסדירו את חובם למוסד, כאשר מהם לדעת הגובים, אין סיכוי לגבות ישירות את החוב.

החפצים שהוצאו מועברים למחסן זמני בקרבת הסניף, וזאת כדי לאפשר לחייב לשחרר אותם לאחר הסדרת החוב, תוך פרק זמן שאינו עולה על שלושה שבועות ממועד הוצאת החפצים.

לאחר מועד זה, באם לא הוסדר החוב, מועברים החפצים למחסן של חברת מ.מ.ן. (מסופי מטען וניטול בע"מ) אשר מטפלת עפ"י חוזה התקשרות עם המוסד בריכוז, אכסון ומכירת מטלטלין מעוקלים במרכזים פומביים.

החברה מדווחת למשרד הראשי על פעולות המכירה.

הנתונים בתזכיר זה נשאבו מדו"חות של תוצאות המכירה הנשלחים לסניפים והנרשמים בסופו של דבר בחשבונו של החייב.

התוצאות: לוח מס. 8(א)

בשנת 1998 מכרה חברת מ.מ.ן 742 חפצים (בהם 46 כלי רכב) בסכום של 1,144 אלף ש"ח לאחר ניכוי הוצאות העיקולים והמכירה הסתכמה (ההכנסה נטו) בסופו של דבר ב-700 אלף ש"ח, כלומר, כ-61% מסה"כ ערך המכירה.

קיימים שלושה סוגי הוצאות: עלות האכסון במחסן מ.מ.ן, דמי מכירה (כ-10%-15% מהנכס הנמכר). וכמובן עלות הוצאת המטלטלין ע"י המעקלים (46 ש"ח לחפצים ו-104 ש"ח לרכב) אשר נגבים מהמבוטח כפי שנוכל ללמוד מלוח מס. 8(א).

בין הפריטים שנמכרו נמצאו 302 (40.7% מהסה"כ המכירות) שנמכרו בסכומים שלא כיסו את העלות שנגרמה למוסד בגין מכירתם. עקב זאת נאלץ המוסד לשלם 51 אלף ש"ח מתקציבו.

לוח מס. 8א': ניתוח תוצאות המכירה בערכים כספיים בשנת 1998

אחוז מסכום המכירה ברוטו	סכומים באלפי ש"ח	
100.0	1,143.9	<u>סך הכל ערך מכירה</u>
35.5	406.4	עלות מ.מ.ן
<u>3.3</u>	<u>36.8</u>	עלות גובים*
38.8	443.2	<u>סך הכל עלות מכירה</u>
61.2	700.7	פדיון נטו

* סכום זה נגבה ע"י המבוטח.

עוד אנו למדים מלוח מס. 8(ב') כי משך זמן השהיה הממוצע של חפץ בשנת 1998 במחסני חברת מ.מ.ן הינו 3.0 חודשים, בדומה לשנים קודמות. בדרך כלל ככל שתקופת אכסון של החפץ מתארכת כך גדלה עלות המכירה של אותו חפץ ומשפיעה על הפדיון נטו.

מנתונים מפורטים לפי סניפים בלוח מס. 8(ג') עולה כי 13.5% מהחפצים שנמכרו היו בסניף ירושלים ואחריו סניף נצרת (13% מהחפצים שנמכרו).

שיעור הפדיון נטו לאחר ניכוי כל ההוצאות בגין העיקול והמכירה נשאר קבוע ברמה של שני שלישי מערך המכירה ע"י החברה. מספר החפצים שמכירתם לא כיסתה את עלות העיקול והמכירה נמצא ברמה יציבה סביב לשליש מסה"כ המכירות.

לוח מס. 8ב': התפתחות המכירות בחברת מ.מ.ן בשנים 1994-1998

שנה	סה"כ המכירות			סה"כ הפדיון (אלפי ש"ח)		מתוכם חפצים שנמכרו בהפסד	
	מספר החפצים שנמכרו	אחוז השינוי לעומת אשתקד	פרק זמן השהות בחודשים	ברוטו (לפני ניכוי ההוצאות)	נטו בניכוי ההוצאות	% פדיון נטו מהברוטו	כמות
1994	949	9.3	3.8	774	378	48.8	319
1995	743	-21.8	3.6	758	426	56.2	219
1996	750	0.9	3.3	1,080	680	63.0	223
1997	683	-9.0	3.2	1,184	784	68.2	224
1998	742	8.6	3.0	1,144	700	61.2	302

לוח מס. 9ג': מכירות חפצים ע"י מ.מ.ן פרק זמן השהיה הממוצע במחסן, פדיון ברוטו ונטו

לפי סניפים בשנת 1998

מספר חפצים שנמכרו בחפסדי	מכירות בהן פדיון נטו חיובי				סה"כ מכירות					הסניף
	% פדיון נטו מסח"כ המכירה	פדיון נטו (אלפי ש"ח)	סה"כ (אלפי ש"ח)	מספר חפצים	% פדיון ממכירה	סה"כ פדיון נטו	סה"כ מכירה (אלפי ש"ח)	פרק זמן שחיה (בחודשים)	סה"כ חפצים נמכרו	
302	70.6	751.8	1,064.8	440	61.2	700.4	1,143.9	3.0	742	כל הסניפים
51	50.6	21.3	42.1	49	26.2	14.1	53.7	3.7	100	ירושלים
14	61.4	18.3	29.8	21	45.7	15.3	33.5	3.4	35	תל אביב
26	56.0	17.2	30.7	24	27.6	10.2	36.9	4.6	50	חיפה
12	64.5	25.1	38.9	21	56.9	23.9	42.0	2.2	33	אשקלון
3	44.1	6.3	14.3	23	41.3	6.2	15.0	2.3	26	באר שבע
15	77.1	119.9	155.6	27	71.9	115.6	160.7	2.7	42	חדרה
16	80.0	97.4	121.8	15	75.7	94.3	124.6	3.1	31	טבריה-צפת
23	77.2	83.8	108.6	34	76.5	81.3	111.9	2.5	57	יפו
2	66.8	11.9	17.8	12	65.6	11.8	18.0	2.6	14	כפר סבא
13	76.7	37.6	49.0	12	67.0	35.7	53.3	2.6	25	נהריה-עכו
37	70.5	153.3	217.4	60	61.8	143.3	232.0	3.0	97	נצרת
3	68.6	19.4	28.3	7	66.2	19.0	28.7	3.9	10	נתניה
7	57.1	2.4	4.2	3	20.6	1.3	6.3	4.7	10	עפולה
10	59.3	19.2	32.4	26	53.6	18.3	34.1	2.5	36	פתח תקוה
1	25.0	0.4	1.6	3	16.6	0.3	1.8	2.6	4	קריות
9	49.7	8.7	17.5	16	37.6	7.3	19.4	2.9	25	ראשלי"צ
33	76.6	56.6	73.9	26	63.1	53.5	84.8	2.4	59	רחובות
21	55.9	20.5	36.7	44	44.7	18.4	41.2	2.5	65	רמלה
6	73.5	32.5	44.2	17	66.5	30.6	46.0	2.5	23	רמת גן

* חפדיון ממכירת החפצים האלה לא כיסה את עלות מכירתם.

עיקולים על נכסים בידי צד שלישי

מספר החייבים ומספר דרישות עיקול על נכסים שבידי צד שלישי

במקביל לפעולות הגובים נשלחים מהסניפים דרישות עיקול על צד שלישי מגוונים כגון עיקולי כספים, משכורות, עיקולי רכב ונדל"ן.

בשנת 1998 טופלו במסגרת דרישות עיקול אלה 113.2 אלף חייבים (לא שכירים ומעבידים), גידול של 13.0% לעומת השנה הקודמת.

גידול זה התאפשר הודות לתכנסת מערכת ממוחשבת שהחליפה את הפעולות הידניות שנערכו בשנים קודמות.

ל-73.2% מהחייבים היו דרישות עיקול כספים וני"ע בבנקים וקופות גמל. ל-5.5% מהחייבים היו דרישות עיקול יתרות זכות בחברות אשראי. ל-11.7% מהחייבים היו דרישות עיקול לרכב (ראה לוח מס. 9א').

מלוח מס. 9ב' אנו למדים כי מספר דרישות העיקול על צד שלישי שבוצעו בשנת 1998 היה 247.6 אלף, גידול של 34.6% לעומת השנה הקודמת, כתוצאה ממיכון המערכת האמורה לעיל.

מהתפלגות דרישות עיקול בשנת 1998 אנו למדים כי 82.0% מהם לנכסים וני"ע בבנקים וקופות גמל, 5.0% היו דרישות עיקול יתרות זכות בחברות אשראי ו-7.2% דרישות לעיקול רכב.

יש לציין כי בשנים האחרונות חל גידול ניכר בדרישות לעקל בחברות אשראי מפחות מ-1% בשנים 1994-1996 ל-5% ב-1998.

**לוח מס. 9א': התפלגות מספר החייבים לפי סוג דרישות עיקול על צד שלישי בשנים
1998-1994**

התפלגות באחוזים של דרישות עיקול (סך הכל 100%)				מספר החייבים		שנה
אחרים*	רכב	יתרות בחברות אשראי	כספים ונייע בבנקים	אחוז השינוי לעומת אשתקד	סך הכול	
15.9	12.7	1.2	70.2	3.2	91.2	1994
14.7	15.7	0.9	68.7	-19.8	73.2	1995
14.4	10.4	1.1	74.1	0.0	73.0	1996
12.1	8.1	2.5	77.3	37.1	100.1	1997
9.6	11.7	5.5	73.2	13.0	113.2	1998
<u>לא שכירים</u>						
17.2	14.7	1.1	67.0	-9.1	60.7	1994
14.1	18.5	0.6	66.8	-13.7	52.4	1995
14.8	11.3	0.4	73.5	-11.8	46.2	1996
11.6	8.2	2.0	78.2	64.0	75.8	1997
10.1	11.4	4.2	74.3	6.5	80.4	1998
<u>מעבידים</u>						
13.1	8.8	1.5	76.6	8.1	30.5	1994
16.5	8.7	1.5	73.3	-31.9	20.8	1995
13.5	8.8	2.4	75.3	28.8	26.8	1996
14.3	7.8	2.7	75.2	28.0	34.3	1997
8.5	12.5	8.7	70.3	-5.0	32.6	1998

* כולל דרישות עיקול משכורות ודמי שכירות, נדלן ועוד.

לוח מס. 9ב': התפלגות דרישות עיקול על צד שלישי לפי סוג העיקול (1994-1998)

התפלגות באחוזים של דרישות עיקול (סה"כ 100%)				מספר דרישות עיקול		שנה
אחרים*	רכב	יתרות בחברות אשראי	כספים ונייע בבנקים	אחוז השינוי לעומת אשתקד	סך הכול	

סך הכל

14.0	9.7	1.7	74.6	3.0	139.6	1994
14.2	11.8	0.9	73.1	-22.1	108.8	1995
13.6	9.0	1.1	76.3	1.6	110.5	1996
10.2	6.1	2.3	81.4	66.4	183.9	1997
5.8	7.2	5.0	82.0	34.6	247.6	1998

לא שכירים

14.6	11.2	1.7	72.5	-4.3	90.7	1994
13.4	13.9	0.7	72.0	-16.0	76.2	1995
13.5	9.8	0.5	76.2	-13.3	66.1	1996
8.4	6.0	2.0	83.6	90.9	126.2	1997
5.3	6.5	3.7	84.5	41.7	178.9	1998

מעבידים

12.5	7.2	1.8	78.5	19.9	48.9	1994
15.4	7.4	1.3	75.9	-33.4	32.6	1995
14.0	7.9	1.6	76.5	36.2	44.4	1996
14.1	6.4	3.0	76.5	30.0	57.5	1997
6.7	9.2	8.4	75.7	12.0	68.8	1998

* כולל: עקולי משכורות, דמי שכירות, נדלין ועוד.

תוצאות הטיפול בדרישות עיקול על צד שלישי לפי סוג החייב – לוח מס. 9ג'

מלוח סוגי המציג את תוצאות הטיפול בדרישות עיקול על צד שלישי שעליהם יש נתונים מפורטים, אנו למדים כי רק ב-2.5% מדרישות עיקול בוצע העיקול המתבטאת בקבלת כספים כלשהם, כולל ביצוע עיקול על רכבים. אין ברשותינו נתונים על סכומי החוב שנגבו בדרך זו.

ב-58.7% מהסה"כ, לא בוצע עיקול בגלל העדרים של נכסים, או שאלה אינם ניתנים לעיקול, או שקיים כבר עיקול קודם לזכות אחרים. ב-38.2% טרם נתקבלה תשובה מהיעד שאליו הופנה צו העיקול.

מבחינת שיעורי ביצוע עיקול כאחוז מזרישות העיקול על צד שלישי נמצא כי בדרישות העיקול של רכב יש שיעור ביצוע עיקולים משמעותי ביותר: 35% מהרכבים שלגביהם הופנתה דרישת עיקול עוקלו לטובת המוסד.

יש לזקוף את השיעור הגבוה בעיקולי רכב בהשוואה לשאר העיקולים לעובדה שיש למוסד ידיעה רבה יותר על מהות הבעלות של רכבים מאשר על החשבונות המצויים ביעדים אחרים כמו בנקים וקופות גמל.

במסגרת עיקולים על נכסים בידי צד שלישי עוקל בפועל לטובת המוסד לביטוח לאומי סך 4.7 מיליון ש"ח (ראה לוח מס. 9ה').

לוח מס. 9ג': תוצאות הטיפול בדרישות עיקול על צד שלישי לפי סוג החייב וסוג העיקול¹

שנת 1998

תוצאות הטיפול: אחוזים (סה"כ 100%)				סך הכל דרישות עיקול	יעדים
לא ידוע	לא נתקבלה תשובה	לא בוצע עיקול	בוצע עיקול		
<u>סך הכל</u>					
0.6	38.2	58.7	2.5	229,386	סך הכל
-	35.5	63.9	0.6	167,235	בנקים
-	30.0	69.7	0.3	24,237	קופות גמל
-	43.4	56.3	0.3	11,718	חברות אשראי
8.5	56.5	-	35.0	12,657	רכב
2.2	64.6	31.9	1.8	13,539	אחר
<u>לא שכירים</u>					
0.6	32.3	64.7	2.4	173,967	סך הכל
-	27.2	72.1	0.7	123,597	בנקים
-	29.3	70.4	0.3	23,132	קופות גמל
-	37.7	62.1	0.2	6,470	חברות אשראי
8.8	64.4	-	26.8	11,001	רכב
	64.1	31.5	2.2	9,767	אחר
<u>מעבידים</u>					
0.2	56.7	40.1	3.0	55,419	סך הכל
-	58.9	40.8	0.3	43,638	בנקים
-	44.0	56.0	-	1,105	קופות גמל
-	50.5	49.1	0.4	5,248	חברות אשראי
6.5	3.9	-	89.6	1,656	רכב
0.3	65.6	33.1	1.0	3,772	אחר

(1) הנתונים מהמערכת הממוחשבת שהחלה לפעול בשנת 1998.

דרישות עיקול על צד שלישי בסניפים (לוח מס. 10(ב))

יש לציין גידול משמעותי בסניפים פתח תקוה (116.1%), באר שבע (53.7%) וטבריה-צפת (53.3%).
בסך הכל מספר דרישות העיקול נכסים בידי צד שלישי שבוצעו על אותם חייבים חל גידול
משמעותי במקביל באותם הסניפים שהוזכרו לעיל.

מספר דרישות העיקול על צד שלישי הממוצע לחייב עלה ל-2.1 לחייב.

יש לציין כי בסניפים אשקלון ורחובות מספר דרישות העיקול לחייב הוא גבוה במיוחד: 3.5 ו-2.9, בהתאמה.

מספר דרישות עיקול הרכב הגבוה ביותר נרשמו בסניפים: ירושלים (18.4% מסה"כ העיקולים), כפר סבא 13.1% ונצרת 14.6%.

שיעורי ביצוע עיקול על צד שלישי בסניפים (לוח מס. 10ד')

שיעורי ביצוע העיקול על צד שלישי הוא כאמור בממוצע ארצי 2.5% מסך הכל העיקולים.

מבחינת שיעורי ביצוע עיקול בסניפים מעלה כי שיעור ביצוע עיקול משמעותי קיים בסניפים ירושלים (5.3% מסך כל דרישות העיקול), יפו וכפר-סבא (3.8%).

שיעור ביצוע העיקול על צד שלישי אצל הלא שנירים היא 2.4% בממוצע ארצי.

כדאי לציין את שיעור ביצוע עיקול הגבוה במיוחד בהשוואה לממוצע הארצי בסניפים ירושלים (5.3%), כפר סבא (4.0%), נצרת (3.6%), רמלה (3.5%) ויפו (3.4%).

שיעור ביצוע העיקול אצל המעבידים בממוצע הארצי עומד על 3.0%. בהשוואה לממוצע זה. כדאי לציין שיעור ביצוע עיקול משמעותי בסניפים תל-אביב (10.1%), טבריה (10.4%) ונתניה (7.2%).

כמו כן יש לציין סכומי החוב הבולטים שעוקל לטובת המוסד בסניף באר שבע שגבה 1.312 אלפי ש"ח (27.9% מסה"כ הגבייה), תל אביב 692 אלף ש"ח (14.7%) ונצרת (9.2%).

שיעורי ביצוע עיקול בבנקים ובמשרד התחבורה לוח מס. 9(ה)

מרבית המאמץ שמושקע בסניפים הם למשלוח דרישות עיקול לבנקים לעיקול נכסים כספים ולמשרד התחבורה לעיקול כלי רכב.

בלוח זה אנו רואים כי שיעור ביצוע העיקול כאחוז מדרישות עיקול נכסים בבנקים הוא קטן ביותר (0.6% בלבד מסך כל דרישות העיקול), וזאת למרות המאמץ הגדול המושקע במשלח ההודעות ליעד זה: 167.2 אלף דרישות עיקול והמהוות כ-73% מסך הכל דרישות העיקול על צד שלישי. תוצאה דלה זו היא פועל יוצא של המידע המצומצם ביותר העומד לרשות המוסד על מספרי החשבונות השייכים לחייבים בבנקים.

לעומת זאת שיעורי ביצוע העיקול המושגים בסניפים בעיקול רכב הם משמעותיים ביותר. אנו מוצאים כי מ-4,436 דרישות עיקול על רכב שנשלחות למשרד התחבורה 35% נענות בחיוב, והרכב מעוקל לטובת המוסד.

כדאי לציין במיוחד את שיעור ביצוע עיקול הרכב בסניפים: קריות (52.9% מדרישות עיקול הרכב נענות בחיוב), ירושלים (49.0%) ורמלה (44.3%).

לוח מס. 19: דרישות עיקול על נכסים בידי צד שלישי בסניפים בשנת 1998

התפלגות דרישות כאחוז מסה"כ		מספר עיקולים ממוצע לחייב	מספר דרישות עיקול על צד שלישי			מספר החייבים			סניף
רכב	נכסים בבנקים		אחוז השינוי בסה"כ לעומת אשתקד	מזה לא שכירים כאחוז מהסה"כ	סך הכל	אחוז השינוי בסה"כ לעומת אשתקד	מזה לא שכירים כאחוז מהסה"כ	סך הכל	
7.2	82.0	2.1	34.6	72.2	247,651	12.8	71.2	113,309	כל הסניפים
18.4	75.4	1.6	46.8	84.8	20,315	6.0	82.2	12,357	ירושלים
8.1	81.3	2.1	-5.8	87.2	19,332	-39.2	79.1	9,044	תל אביב
4.1	84.0	2.6	58.3	71.0	16,970	14.7	68.8	6,643	חיפה
10.6	82.7	3.5	-17.6	29.0	2,880	-21.0	16.1	828	אשקלון
4.0	81.4	2.1	51.8	64.4	20,321	53.7	62.9	9,773	באר שבע
4.9	85.2	2.5	20.4	62.9	19,539	-15.4	58.7	7,863	חדרה
4.1	82.1	2.6	91.3	87.4	14,533	53.3	81.4	5,514	טבריה-צפת
10.4	69.8	1.6	-25.8	62.1	9,891	-33.3	64.7	6,033	יפו
13.1	77.0	1.9	89.8	42.9	6,297	30.9	49.1	3,272	כפר סבא
2.5	88.4	2.8	34.7	71.6	19,350	-18.0	72.0	6,978	נחריה-עכו
14.6	78.1	1.6	13.8	69.2	20,047	4.6	87.8	12,452	נצרת
7.0	88.2	2.1	85.0	84.5	11,122	43.2	82.1	5,298	נתניה
0.9	92.8	2.4	-2.2	88.6	7,047	-17.5	80.9	2,933	עפולה
3.0	86.6	2.4	280.2	65.2	17,779	116.1	69.0	7,373	פתח תקוה
2.3	87.4	2.1	29.5	50.0	6,205	21.2	52.8	2,997	קריות
8.2	72.3	2.7	-38.3	38.8	5,221	13.1	39.2	1,961	ראשליצ
8.2	76.9	2.9	36.6	74.5	11,452	10.8	65.5	3,940	רחובות
5.6	86.7	1.6	41.4	59.6	5,735	7.9	63.1	3,571	רמלה
5.3	81.2	3.0	123.0	68.8	13,615	17.2	60.3	4,479	רמת גן

לוח מס. 9ה': ביצוע עיקולי נכסים בידי צד שלישי בשנת 1998 לפי סניפים*

סכום החוב שעוקל בפועל		סך הכל			סניף
באחוז מהסה"כ	אלפי ש"ח	אחוז מהסה"כ	מזה בוצע עיקול	סה"כ דרישות עיקול	
100.0	4,697	2.5	5,778	229,386	סך הכל
8.6	404	5.3	884	16,651	ירושלים
14.7	692	3.0	545	17,810	תל אביב
5.4	252	1.3	190	14,159	חיפה
0.5	25	1.2	31	2,516	אשקלון
27.9	1,312	2.5	495	19,660	באר שבע
3.2	149	2.4	438	18,221	חדרה
2.5	116	2.1	280	13,343	טבריה
4.9	231	3.8	356	9,333	יפו
0.8	36	3.8	221	5,858	כפר סבא
2.7	125	1.0	189	18,814	נהריה-עכו
9.2	430	3.4	656	19,094	נצרת
4.1	194	2.8	304	10,667	נתניה
1.8	84	0.8	52	6,579	עפולה
5.8	273	1.8	311	17,142	פתח תקוה
1.5	73	1.2	63	5,472	קריות
0.2	10	2.2	99	4,540	ראשון לציון
0.9	44	3.4	372	11,089	רחובות
1.2	55	2.8	156	5,638	רמלה
4.1	192	1.1	136	12,800	רמת גן

* חנתונים נתקבלו מחמערכת הממוחשבת שהחלה לפעול בשנת 1998.

לוח מס. 19: ביצוע עיקולי נכסים בידי צד שלישי בשנת 1998 לפי סניפים*

סניף	לא שכירים			סכום החוב שעוקל בפועל (אלפי ש"ח)
	מזה בוצע עיקול	מחסח"כ אחוז	סח"כ דרישות עיקול	
סך הכל	4,101	2.4	173,697	3,175
ירושלים	823	5.3	15,528	404
תל אביב	350	2.2	15,890	559
חיפה	82	0.8	10,155	128
אשקלון	4	0.4	1,026	2
באר שבע	314	2.4	12,915	563
חדרה	251	2.0	12,536	142
טבריה	188	1.5	12,462	116
יפו	205	3.4	6,046	121
כפר סבא	118	4.0	2,918	36
נהריה-עכו	139	1.0	13,972	123
נצרת	623	3.6	17,074	430
נתניה	192	2.1	9,119	194
עפולה	50	0.8	6,390	84
פתח תקוה	183	1.6	11,745	53
קריות	43	1.6	2,568	67
ראשון לציון	49	2.2	2,190	10
רחובות	273	3.2	8,623	27
רמלה	123	3.5	3,482	26
רמת גן	91	1.0	9,328	90

* הנתונים נתקבלו מחמערכת הממוחשבת שחזלה לפעול בשנת 1998.

לוח מס. 19: ביצוע עיקולי נכסים בידי צד שלישי בשנת 1998 לפי סניפים*

סניף	מעבידים			סכום החוב שעוקל בפועל (אלפי ש"ח)
	סה"כ עיקול דרישות	מזה בוצע עיקול	אחוז מהסה"כ	
סך הכל	55,419	1,677	3.0	1,522
ירושלים	1,123	61	5.4	-
תל אביב	1,920	195	10.1	133
חיפה	4,004	108	2.7	124
אשקלון	1,490	27	1.8	23
באר שבע	6,745	181	2.7	749
חזרה	5,685	187	3.3	7
טבריה	881	92	10.4	-
יפו	3,287	151	4.6	110
כפר סבא	2,940	103	3.5	-
נחריה-עכו	4,842	50	1.0	2
נצרת	2,020	33	1.6	-
נתניה	1,548	112	7.2	-
עפולה	189	2	1.1	-
פתח תקוה	5,397	128	2.8	220
קריות	2,904	20	0.7	6
ראשון לציון	2,350	50	2.1	-
רחובות	2,466	99	4.0	17
רמלה	2,156	33	1.5	29
רמת גן	3,472	45	1.3	102

* הנתונים נתקבלו מהמערכת הממוחשבת שהחלה לפעול בשנת 1998.

לוח מס. 9'ח: ביצוע עיקולים על צד שלישי בבנקים ובמשרד התחבורה בשנת 1998

עיקולי רכב במשרד התחבורה			עיקולי נכסים בבנקים			סניף
% מחסה"כ	מזה: ביצוע עיקול	סה"כ דרישות עיקול	% מחסה"כ	מזה: ביצוע עיקול	סה"כ דרישות עיקול	
35.0	4,436	12,657	0.6	977	167,235	סך הכל
49.0	715	1,460	1.2	139	11,859	ירושלים
38.3	374	976	1.1	87	8,094	תל אביב
34.7	137	395	0.4	38	10,232	חיפה
12.3	24	195	0.3	7	1,876	אשקלון
29.0	209	720	1.3	193	14,787	באר שבע
40.0	377	943	0.3	40	13,330	חדרה
41.6	229	550	0.6	44	7,274	טבריה
38.1	295	775	0.7	44	6,526	יפו
34.4	202	587	0.4	18	4,294	כפר סבא
30.3	149	491	0.2	31	15,859	נהריה
24.8	473	1,909	0.9	141	15,720	נצרת
39.9	242	607	0.6	56	9,267	נתניה
6.7	8	119	0.7	40	5,791	עפולה
34.3	264	768	0.3	36	11,767	פתח תקוה
52.9	37	70	0.4	17	4,811	קריות
34.0	96	282	0.1	3	3,334	ראשון לציון
31.5	359	1,140	0.1	6	7,382	רחובות
44.3	140	316	0.3	15	4,747	רמלה
29.9	106	354	0.2	22	10,285	רמת גן

ניתן להזמין פרסומים במוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון,
שד' ויצמן 13, ירושלים 91909, טל. (02)6709579